

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ REGIONINĖS ARCHITEKTŲ TARYBOS IŠVADA

2019 m. sausio 31 d.
Klaipėda

Posėdžio pirmininkas – Edmundas Andrijauskas.

Posėdžio sekretorius – Darius Raišutis.

Klaipėdos regioninės architektūros tarybos (toliau – Taryba) nariai: Vaidotas Dapkevičius, Petras Džervus, Margarita Ramanauskienė, Saulius Danius, Laimonas Bogušas, Laima Šliogerienė, Edmundas Andrijauskas, Ramunė Staševičiūtė, Romualdas Gailius, Martynas Valevičius, Mindaugas Stepanas.

Paaikškinimus Tarybos posėdyje davė:

UAB „A405“ atstovas architektas Gintaras Čičiurka (toliau – Pareiškėjas).

Klaipėdos m. savivaldybės administracijos Architektūros ir miesto planavimo skyriaus vedėjas Almantas Mureika.

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Lietuvos architektų rūmai (toliau – Rūmai) 2019-01-21 gavo UAB „A405“ atstovaujamos architekto Gintaro Čičiurkos prašymą (toliau – Prašymas), kuriuo prašoma įvertinti ir pateikti išvadas dėl administracinės paskirties pastato rekonstravimo, sporto paskirties pastatų - lauko teniso kortų su pagalbinėmis patalpomis, K. Donelaičio g. 6A Klaipėdoje statybos projekcinio pasiūlymo. Projektas svarstomas Klaipėdos regioninėje architektūros taryboje (toliau – Taryba) dėl atitikimo architektūros kokybės kriterijams (LR Architektūros įstatymo 3 sk. 11 str.).

Prie Prašymo pridėti šie dokumentai:

1. Projektinių pasiūlymų byla 0718-01,02,03-PP, 41 psl.
2. Istorinė urbanistinė pažyma, 16 psl.

II. KLAUSIMŲ NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGOS APLINKYBĖS

Pareiškėjas pristatė pastato su teniso kortais ir tribūnomis Donelaičio g. 6A, Klaipėdoje rekonstrukcijos projekcinį pasiūlymą ir apžvelgė šio sklypo projektavimo istoriją. Pažymėta, kad 2008 m. patvirtinto detalaus plano pagrindu jau buvo paruoštas techninis projektas apartamentinio viešbučio, dviejų korpusų su tarp jų išdėstytais teniso kortais, statybai. Pasikeitus savininkui buvo atsisakyta minėto projekto ir paruoštas naujas projekcinis pasiūlymas. Pasiūlymas remiasi galiojančiu detaliuoju planu, kurį numatoma koreguoti, nekeičiant pagrindinių reglamentų.

Projekto užsakovas ir statytojas „Ferteksos transportas“ atsisako detaliojame plane numatyto užstatymo pietinėje sklypo dalyje, kas sudaro galimybę didesnei komplekso integracijai į parką bei atviros automobilių aikštelės pietinėje dalyje planavimui. Įvažiavimas į sklypą numatomas iš K. Donelaičio aikštės, išvažiavimas siūlomas tiesiogiai į Liepų gatvę tarp plane pažymėtų pastatų Nr. 27 ir 29. Privažiavimas į pietinę sklypo dalį planuojamas palei vakarinę sklypo kraštinę, ten pat planuojamas ir dviračių - pėsčiųjų takas, jungiantis pagrindinę parko alėją su K. Donelaičio aikšte. Už pagrindinio administracinio pastato, šiaurinėje sklypo dalyje numatytas gausiai apželdintas ir aptvertas vidaus kiemelis. Tai reveransas čia tarpukaryje buvusiai oranžerijai.

Administracinio pastato architektūrinėje išraiškoje daug stiklo plokštumų (aliuzijos į oranžeriją), fragmentai patinuotų vario plokštumų, tinklas vertikaliai apželdinimui. Pastato visuma – susiliejanči su gamta, besikeičianti su metų laikų virsmu.

Dviejų aukštų su mansarda pastato pirmame aukšte numatytos parkavimo vietos, holas ir baseinas; antrame aukšte – biurai, mansardoje - direktoriaus kabinetas. Kaip ir eksterjere, taip ir interjeruose daug žalumos, baseinai, kaskadai. Visumoje pastato architektūra interpretuoja oranžerijos/šiltnamio charakterį.

Tribūnų su pagalbinėmis patalpomis pastatas arkinės formos su apželdintu stogu imituoja žalią kalvą. Abipus šio pastato suplanuoti keturi teniso kortai su dirbtinio molio danga.

Posėdyje dalyvavęs Klaipėdos m. savivaldybės administracijos Architektūros ir miesto planavimo skyriaus vedėjas A. Mureika pažymėjo, kad įvertinus miestiečių reikmes ir parko aplinką, pateiktas pasiūlymas yra žymiai geresnis už prieš tai buvusių. Pastebėjo, kad tikslinga numatyti pagrindinio dviračių - pėsčiųjų tako servitutą, sienutę žaisti tenisą vaikams, aiškiau apibrėžti pėsčiųjų takų sistemą.

Atsakydamas į Tarybos narių klausimą apie statytojo įsipareigojimus infrastruktūrai, pareiškėjas paminėjo, kad bus įrengtas dviračių takas su apšvietimu bei teniso kortai universiteto reikmėms. Tarybos nariai kėlė klausimą dėl galimybės pastate numatyti parko lankytojams atvirą kavinę. Atsakyta, kad tokios funkcijos neplanuojama, taip pat nėra funkcinio ryšio tarp administracinių patalpų ir kortų. Į klausimą, kodėl administracinis pastatas neplanuojamas sklypo gilumoje (pietiniame jo gale), buvo atsakyta, kad statytojas pageidavo reprezentatyvesnės vietos, juo labiau, kad pietiniame sklypo gale įrengtos parkavimo vietos kortų lankytojams, turi tiesioginį ryšį su Liepų gatve. Į abejones dėl fasadų architektūrinio sprendimo didelių statybos kaštų, autorius pabrėžė, kad statytojas, susipažinęs su statybos kaštais, sutiko su sprendiniais. Buvo keliamas klausimas dėl administracinio pastato dominavimo pagrindinio parko tako išsklotinėje. Šis klausimas paliktas aptarti uždaroje posėdžio dalyje.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Kadangi pareiškėjo prašyme nebuvo suformuluoti specifiniai klausimai į kuriuos galėtų atsakyti Taryba, projektinis pasiūlymas buvo vertinamas dėl atitikties architektūrinės kokybės kriterijams (LR Architektūros įstatymo 3 sk. 11 str.). Tarybos narių dauguma pritarė, kad pasiūlymo sprendiniai yra inovatyvūs, neprieštarauja kultūros paveldo išsaugojimo principams, yra pritaikyti visiems visuomenės nariams (universalus dizainas), statinių funkcinė struktūra priimtina, kuriamos aplinkos kokybė, ilgaamžiškumas ir estetinė išraiška visumoje atitinka kokybės kriterijus.

Kita vertus, Tarybos nariai svarstydami projekto atitikimą urbanistinio integralumo kriterijui pabrėžė, kad beveik trijų aukštų administracinio pastato atsiradimas prie pagrindinio parko tako šalia vienaukščio sargo namelio - abejotinas. Komplikuota architektūrinė išraiška dar labiau pabrėžia pastato išskirtinumą ir dominavimą jautrioje parko vietoje. Tarybos nariai kritiškai įvertino ir pagrindinio išvažiavimo pasirinkimą į Liepų gatvę, faktiškai tranzitu per gyvenamojo namo ir mokyklos kiemus.

Architektūrinės idėjos vientisumo kriterijaus požiūriu, ekspertai pasigedo išraiškos sąsajų tarp administracijos ir tribūnų pastatų. Kai kurie Tarybos nariai vertino architektūrinio sprendimo komplikotumą, formų ir medžiagų įvairovę, kaip eklektinį sprendimą. Daugumai ekspertų būtų priimtinesnis santūresnis, lakoniškesnių formų sprendimas.

Svarstant atitikimą darnaus vystymosi principui, Taryba vieningai pripažino, kad teikiamas pasiūlymas neabejotinai priimtinesnis už ankstesnio projekto sprendinius, numatančius čia įrengti apartamentinį viešbutį. Kitą vertus, pareiškėjui siūlyta administraciniame pastate rasti vietos parko lankytojų poreikiams – kavinei ar panašiai. Toks sprendimas suteiktų uždaram, neturinčiam funkcinį sąsajų su aplinka pastatui atvirumo atspalvį.

Dauguma Tarybos narių teigiamai vertino želdinimo panaudojimą, taip sukuriant fasadų išraiškos kaitą metų bėgyje. Kitą vertus buvo išsakytas ir nuomonė, kad apželdintas pastatas parko fone yra dirbtinis, slepiantis tūrio formą, sprendimas.

IV. TARYBOS IŠVADA, REKOMENDACIJOS

Taryba, įvertinusi administracinės paskirties pastato rekonstravimo, sporto paskirties pastatų – lauko teniso kortų su pagalbinėmis patalpomis, K. Donelaičio g. 6A, Klaipėdoje statybos projekcinio pasiūlymo atitikimą architektūros kokybės kriterijams, nusprendžia kad, pasiūlymo sprendiniai yra inovatyvūs, neprieštaruja kultūros paveldo išsaugojimo principams, yra pritaikyti visiems visuomenės nariams (dizainas universalus), statinių funkcinė struktūra priimtina, kuriamos aplinkos kokybė, ilgaamžiškumas ir estetinė išraiška visumoje (žr. rekomendacijas) atitinka kokybės kriterijus.

Taryba teikia rekomendacijas architektūrinės kokybės tobulinimui, atsižvelgiant į nustatytus kriterijus:

1. Urbanistinis integralumas. Administracinio dviejų aukštų su mansarda pastato neurbanizuotoje teritorijoje prie pagrindinio parko tako ir greta vienaukščio sargo namelio gali pažeisti šios parko dalies visumą. Reikalinga pagrįstesnė motyvacija, kodėl pastatas neplanuojamas sklypo gilumoje. Išvažiavimas iš kortų automobilių aikštelės į Liepų gatvę pro de facto gyvenamojo namo ir mokyklos kiemus nėra priimtinas. Tikslinga ieškoti mažiau žeidžianti trečiųjų asmenų interesus sprendimo.

2. Pasiūlymo architektūrinės idėjos vientisumas, estetika. Administracinio pastato architektūrinė išraiška tiek tūrio, tiek medžiagų, spalvų ir faktūrų požiūriu perdėm komplikuota. Įvertinus parko aplinką, sprendimas galėtų būti santūresnis, vientesnis. Per menkos išraiškos sąsajos su tribūnų – ūkio patalpų pastatu tiek idėjos – „žalia kalva“, tiek architektūrinių priemonių požiūriu.

3. Atitikties darnaus vystymosi principui. Administracinis pastatas neturi jokio funkcinio ryšio su parku ir iš esmės su kortais. Siekiant išvengti uždaro, nesusieto su aplinka pastato atsiradimo, Taryba rekomenduoja statytojui administraciniame pastate numatyti galimybę įrengti visuomenei atviras erdves (kavinę ir pan.).

4. Siekiant išvengti galimybės uždaryti dviračių – pėsčiųjų taką tarp K. Donelaičio a. ir pagrindinio parko tako, praėjimui numatyti servitutą. Tikslinga aiškiau motyvuoti ir vidinių pėsčiųjų takų sistemą.

Posėdžio pirmininkas

Edmundas Andrijauskas

Posėdžio sekretorius

Darius Raišutis